можливостей його використання в діяльності територіальних органів Державної фіскальної служби України.

Література:

1. Про Державну фіскальну службу України : Постанова Президента України : від 18.03.2013 № 141/2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236–2014-%D0%BF

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // Голос України. – 2010. – № 229–230. – 12 квітня.

3. Щодо надання консультації з питань практичного застосування окремих норм податкового законодавства : лист ДПА в м. Києві від № 1008/К/31–607 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/UPR11160.html

Олег Гуральний
Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к.е.н., доцент Бондаренко Є.П.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРКМЕНТІВ КОРИГУВАННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ ПРИ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЯХ

Митна вартість при імпорті товарів є базою для оподаткування, у зв'язку з чим незначне її завищення фіскальними органами автоматично збільшує суму податків, яку суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності має сплатити до державного бюджету України. Виходячи з цього, підприємці, які імпортують товари в Україну, мають досить ретельно підходити до підготовки та подання митних документів до митниць Державної фіскальної служби під час здійснення митного оформлення товарів. Отже, актуальним є розгляд питань, пов'язаних з порядком декларування митної вартості товарів при імпорті та можливими проблемами під час її обґрунтування.

Основне призначення митної вартості товарів – бути базою для розрахунку митних платежів, наявність загальнодоступної методики і встановлених правил визначення митної вартості ставить усіх учасників ЗЕД у рівні умови і дозволяє істотно підвищити ступінь визначеності при організації зовнішньоторговельних операцій, заздалегідь прорахувати всі необхідні економічні параметри укладених угод. Поняття митної вартості є однією з найбільш важливих категорій не тільки в системі митного оподаткування, але й у системі митного контролю та оформлення. Це пов'язано. Насамперед, з ключовою роллю, яку відіграє митна вартість у системі митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Значний внесок у вдосконалення митногого регулювання зробили такі вчені-економісти, як: О. Гребельник, О. Дем'янюк, О.Лук'яненко, С. Сорокіна, І. Звягіна та ін. Але на сьогодні не достатньо проаналізовані питання щодо механізму застосування методів визначення митної вартості на практиці, а саме застосування інструментів коригування митної вартості.

Можливість застосування різних числових значень митної вартості до одного і того ж товару в різних органах фіскальної служби призводить до того, що суб'єкти ЗЕД перед митним оформленням імпортованих товарів через корупційні шляхи шукають той фіскальний орган, де митне оформлення товарів можна буде здійснити з мінімальною митною вартістю, іноді навіть нижчою. З метою вирішення зазначеної проблеми, потрібно визначити, що у разі наявності в митниць ДФС достатніх підстав для застосування резервного методу визначення митної вартості товарів, числове значення митної вартості на однакові товари буде однаковим на всій митній території України. Таке єдине числове значення митної вартості буде мати назву «середня (співставна) ціна».

Крім забезпечення реалізації чисто фіскальних функцій, наявність механізму визначення і контролю митної вартості сприяє вирішенню завдань побудови ринкової економіки шляхом створення рівних конкурентних умов для господарюючих суб'єктів – всі учасники ЗЕД ставляться в рівні умови щодо правил розрахунку встановлених законом мит і податків при

ввезенні товарів. Відсутність чітко визначених норм функціонування митної вартості зумовлює не тільки зниження фіскальних надходжень, але й створює сприятливе середовище для тонізації економічних відносин у митній системі.

Держава, використовуючи різні методики визначення митної вартості, може посилювати фіскальну спрямованість митних платежів, застосовуючи, наприклад, комбіновані ставки мита, може стимулювати товаропотік у певному напрямі або, навпаки, перешкоджати імпорту чи експорту товарів у випадках формування митної вартості на адміністративно-фіксованій системі цін (мінімальні та індикативні ціни) [1].

Варто зазначити, що в першу чергу слід акцентувати увагу на двозначності визначення індикативних цін. З одного боку, завищення ціни товару, що неминуче при застосування індикативних цін на експорт, знижує попит на даний товар на зовнішньому ринку. З іншого – значне заниження вартості експортованого товару зумовлює його продаж за демпінговими цінами, що призводить до збитків. Тому точність визначення індикативних цін при експорті товарів набуває значної вагомості і потребує наукового обґрунтування.

Митне оформлення товарів, на які мінімальна вартість встановлена Кабінетом Міністрів України, має свою специфіку: у випадках, коли заявлена декларантом митна вартість декларованого товару більша, ніж встановлена мінімальна митна вартість, митні платежі нараховуються та стягуються з суми, розрахованої в заявленій декларантом митній вартості; у випадках, коли заявлена митна вартість товару з урахуванням вимог Порядку визначення митної вартості менша величини встановленої мінімальної митної вартості, при розрахунку основи нарахування митних платежів, яка зазначена в графі (47) митної декларації, за митну вартість приймається мінімальна митна вартість, яка зазначена у відповідній постанові Кабінету Міністрів України про встановлення рівня мінімальної митної вартості [2].

Позитивним наслідком даного нововведення стало часткове усунення суперечностей, що виникли між імпортерами та митними органами при декларування товарів, коли ціна імпортованого товару з різних причин, на думку митників, є заниженою. Негативним наслідком впровадження мінімальної вартості стало підвищення рентабельності контрабандних операцій з даних товарів. Індикатором цього є наявність на 20-25% нижчих цін на ринках на імпортні цигарки або алкогольні вироби. Відміна мінімальної вартості у 2000р. також не дала бажаного результату. Очікуване зниження ціни на дані товари не відбулося.

Первинною основою для визначення митної вартості відповідно до положень Митного кодексу є контрактна ціна, тобто ціна, яка фактично сплачена або підлягає сплаті за товари з урахуванням конкретних елементів, що формують частину вартості для митних цілей. Якщо митна вартість не може бути визначена на підставі контрактної вартості, кодексом передбачено визначення митної вартості із застосуванням одного з п’яти методів шляхом їхнього послідовного застосування [2].

Отже, на сьогодні питання визначення та підтвердження митної вартості товарів при імпорті є одним з найактуальніших у сфері взаємин суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності з митними органами України. У прагненні виконати фіскальну функцію в межах затвердженого бюджетного плану в переважній більшості випадків інтереси наповнення державного бюджету беруться за основу. При цьому нехтують законними правами та інтересами підприємств-імпортерів, і це незважаючи на те, що порушені проблемні питання вже давно обговорюються на всіх рівнях виконавчої влади.

Література:

1.Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rada.gov.ua/

2.Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 р. // Відомості Верхов- ної Ради України. – 2012. – № 44–48. – Ст. 552.